

Boegbeelden groene sector

Branchevereniging VHG verzamelt 'boegbeelden': mensen die een bijzondere betekenis hebben (gehad) voor de groene sector. Door hun beroep, ervaring, expertise, visie of speciale activiteiten leveren ze een belangrijke bijdrage aan de waarde van groen in onze maatschappij. Door deze mensen te portretteren in VHG Magazine, kan de branche kennis nemen van hun inzichten en ideeën. We hopen dat deze verhalen inspireren om concreet invulling te geven aan het thema 'groen maakt gelukkig'. Aan het woord is Annemarie van Doorn, directeur van de Dutch Green Building Council (DGBC). Gebouwen gezonder maken, dat is haar missie.

Annemarie van Doorn, directeur Dutch Green Building Council:

“Het kan niet langer alleen om geld gaan”

Annemarie van Doorn wil voor het interview afspreken bij het atelier van beeldend kunstenaar Mark van Kuppevelt, zo laat haar assistente via e-mail weten. Het blijkt een prachtige plek in de weidse polder bij Kudelstaart. In deze groene, inspirerende omgeving leerde zij brons gieten en werkt ze nu aan een stenen kop van haar golden retriever Ted. De collega's in Rotterdam moeten deze zonnige morgen even wachten op hun directeur.

Tekst: Annemieke Bos
Foto's: Michiel Pothoff

Het is ontspannen genieten van de lentezon, met uitzicht op de kunstwerken van Van Kuppevelt die in de loods en de omliggende wei staan opgesteld. Zijn inspiratie haalt de kunstenaar uit de

natuur en oude culturen. “Dit is een wereld van verschil met de omgeving die ik straks tegemoet ga”, verzucht Van Doorn. Het kantoor van DGBC ligt in hartje Rotterdam. Lachend: “Ons kantoor is niet echt een goed voorbeeld van duurzaam bouwen trouwens. Weinig groen ook in de openbare ruimte. We vragen ons weleens af of we niet moeten verhuizen naar een heel andere plek zodat we kunnen laten zien wat waar we het over hebben. We krijgen dagelijks zoveel mensen over de vloer.”

De essentie

Annemarie van Doorn is sinds vorig jaar directeur van DGBC, een netwerkorganisatie die de BREEAM-keurmerken ontwikkelt en beheert. BREEAM is een meetinstrument om Nederlandse gebouwen en gebieden te beoordelen op duurzaamheid. De organisatie heeft bijna 400 participanten. Op initiatief van VHG Vakgroep Dak- en Gevelbegroeners en Vakgroep Interieurbeplanting heeft ook Branchevereniging VHG zich onlangs aangesloten.

Bij haar aantreden heeft Van Doorn aangegeven dat ze zich ook wil richten op woningbouw en dat ze de discussie wil starten over de essentie van duurzaam bouwen. Aan Cobouw vertelde ze destijds dat het te veel over geld en energiebesparing gaat. Duurzaam bouwen is in haar visie echter veel meer. “Dat is ook gezondheid, je prettig voelen in een gebouw. Het gaat over comfort, luchtkwaliteit en dat allemaal in een groene omgeving.” Gezondheid is dan ook het duurzaamheidsthema voor de komende jaren. De discussie hierover is inmiddels in volle gang. Er wordt gesproken met CEO's van grote bedrijven, met projectontwikkelaars en tal van andere partijen in de bouwkolom. “Onze focus ligt niet alleen op meten en certificeren, maar ook op verbinden en kennis delen. Dat doen we onder andere via de Green Business Club, waarin we de lokale samenwerking stimuleren tussen bedrijven en gebieden. Die club is sterk gericht op 'doen'. De overheid legt regels op voor duurzaamheid, maar uiteindelijk is het bedrijfsleven aan zet. Die moet haar verantwoordelijkheid nemen om de bebouwde omgeving te verduurzamen. En dan gaat het niet alleen om bouwen, maar ook om het gebruik van een gebouw én een gebied. Dat laatste

Mijn groenplek

“Ik woon in een redelijk groene omgeving en merk dat het heel veel met me doet. Elke dag loop ik met mijn hond Ted door de duinen. Dat heb ik echt nodig om op te laden: wandelen, echt heel veel wandelen. In het groen zijn is voor mij een must. Van huis vertrekken, in de file staan en dan de hele dag op kantoor zitten, dat trek ik echt niet. Ik ben opgegroeid in een buitenwijk van Leiden, speelde daar veel om – en in – de sloot. Kinderen van nu missen dat denk ik vaak. Zo'n slootje waar je plantjes en diertjes ziet, urenlang met je schepnetje bezig bent. Daar heb ik goede herinneringen aan.”

is eigenlijk minstens zo belangrijk en interessant. Je kunt als ontwikkelaar wel een heel duurzaam gebouw neerzetten, als je er vervolgens niet duurzaam mee omgaat, schiet het ook niet op.”

Bijna idioot

De aandacht voor BREEAM-certificering is de laatste jaren flink toegenomen. Het is het meest gebruikte keurmerk om duurzaamheid van projecten in de gebouwde omgeving te meten. In hoeverre komen er eigenlijk groene aspecten aan de orde in de systematiek? “Het meetinstrument kijkt vooral naar de output van gebouwen. Naar de CO₂-uit-

stoot bijvoorbeeld. Je kunt heel goed een BREEAM Excellent-certificaat behalen, zonder dat je groen hebt toegepast.” Terwijl ze dit zegt, constateert ze dat dit wellicht vreemd klinkt. “Bijna idioot eigenlijk. Iedereen weet toch hoe fijn en belangrijk natuur is? We kopen allemaal plantjes voor balkon en tuin. Je zit zoveel meer tijd op je werk dan thuis in het algemeen. Dat we daar dan niet meer aandacht aan besteden, aan de leefbaarheid in en om gebouwen, dat is vreemd.” Desondanks is Van Doorn realistisch genoeg om te weten hoe het werkt in de dagelijkse praktijk: “Een opdrachtgever kiest veelal de meest

Biografie

Annemarie van Doorn (1968) werd geboren in Leiden. Ze studeerde psychologie en werkte jarenlang bij ABN Amro, onder andere als vice-president duurzame ontwikkeling. In 2008 was ze een van de oprichters van de Dutch Green Building Council, waar ze als bestuurslid verantwoordelijk was voor de positionering. Sinds 2014 is ze directeur van deze organisatie. Ze is bovendien initiator van de Green Business Club Nederland en van de jaarlijkse Dutch Green Building Week. Deze vindt dit jaar plaats in september en heeft als thema 'De groene uitdaging', met bijzondere aandacht voor de gebruikers én bouwers van de toekomst: kinderen.

Meer lezen over de Dutch Green Building Council? Kijk op www.dbgc.nl

Met dank aan Atelier Mark van Kuppevelt, www.markvankuppevelt.nl.

“Gezonde gebouwen en gebieden, de koppeling met groen ligt dan voor de hand.”

- > voor de handliggende maatregelen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. Dat wat het meeste oplevert, tegen geringe kosten. Hij zit dan bovendien vaak met een adviseur aan tafel die nog niet zoveel kennis heeft van de waarde van groen, maar wel veel weet van energiezuinige verlichting of installaties voor warmte-koudeopslag. Die zal dus niet zo snel met voorstellen komen om groen aan te leggen tegen de gevel en op het dak. De initiatieven blijven veelal steken op het niveau van de bijenkasten vind ik.” Na enig nadenken weet ze toch wat voorbeelden van groene toepassingen te noemen: het universiteitsgebouw in Wageningen en het stadskantoor van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Daar heeft men om het gebouw bewust ecologische maatregelen getroffen, bijvoorbeeld om vogels en insecten aan te trekken. Er is ingezet op maximaal behoud van de omliggende tuin en met grote raampartijen zodat de medewerkers erop kunnen uitkijken.

Gezondheid en groen

Nu gezondheid in relatie tot de duurzaamheid van gebouwen het centrale thema is voor de komende jaren, zal ook beplanting in en om gebouwen een centralere plaats gaan innemen binnen

de BREEAM-systematiek. “We leren graag, daarom is een organisatie als Branchevereniging VHG belangrijk voor ons. Het zou nog veel meer zichtbaar gemaakt moeten worden wat groen allemaal oplevert. Gezonde gebouwen en gebieden, de koppeling met groen ligt dan voor de hand. We gaan een onderzoek starten met Wageningen UR en Nijenrode waarin de relatie duurzaamheid en gezondheid centraal staat. In gesprekken met partijen vergaren we informatie over waarom een opdrachtgever een duurzaam gebouw wil. Ook verzamelen we voorbeelden van maatregelen voor gezondheid in en om een gebouw. Groen is daarin een belangrijke factor, dus daar besteden we zeker aandacht aan.”

Tijd voor een nieuwe aanpak

Onderzoeken en meetinstrumenten mogen dan noodzakelijk zijn om te verduurzamen, veel meer nog draait het om een verandering in de mensen zelf. “We komen er niet door alleen maar in financiële termen te blijven denken. Het begint ermee dingen echt anders te willen en te doen. Ook in deze sector, waar het toch om de cijfers en de meetresultaten draait. Sommige zaken kun je niet bewijzen. Het is zo vreemd, nee sterker nog: erg dat we het allemaal weten,

maar er niet naar handelen. Dat is mijn persoonlijke reden om dit werk te doen. Met DBGC kan ik mensen in beweging brengen. Er zullen koplopers opstaan, die vinden dat het tijd is voor een nieuwe aanpak en dat ook in de praktijk brengen. Neem bijvoorbeeld Delta Development, dat betrokken is bij de ontwikkeling van Park 20/20 in Hoofddorp. Bij dit duurzame bedrijvenpark gaat men uit van de waarde die het park heeft in de gemeenschap. Uitgangspunt is een kwalitatief hoogwaardig gebied te ontwikkelen dat duurzaamheid, groen en stadslandbouw integreert en een inspirerende en productieve werkomgeving oplevert. Als je dat allemaal goed afstemt, dan komt het aan het eind van de rit ook met de financiën in orde. Zo'n gebied heeft dan immers op tal van terreinen een enorme waarde.”

Verhalen vertellen

Welke rol is er volgens Van Doorn weggelegd voor de groenbranche in deze transitie? “De branche kan helpen door nog meer zichtbaar te maken wat groen allemaal doet. En de verhalen erachter vertellen: waarom kiezen opdrachtgevers voor groen en wat doet het met de mensen? Met zulke verhalen kun je anderen aansteken. Het kan niet langer alleen om geld gaan.” ■